

U g e s k r i f t

for

Norske Landmænd,

udgivet af J. Schrøder.

N° 42.

Lørdagen den 15de Oktober 1859.

3^{die} Aarg.

Indhold.

Hesten. — Udsigt over det afholdte 5te almindelige Landbrugsmøde i Thronbysien fra 1ste til 5te Jult 1859.
— Inden- og udenlandske Efterretninger.

Hesten.

(Slutning fra No. 41.)

Behandlingsmaaden er derimod ikke den samme naar Dyrene naa den voksne Alder. De sterke Fødemidler som Havre Bønner etc. er nesten det eneste man giver Stashesten, medens Turnips og andre Rødder om Vinteren, samt Grønfoder om Sommeren danner Hovedbestanddelen i Arbeidshestens Føde. Denne Fodringsmaade er aldeles eiendommelig for de brittiske Der og anvendes ikke alene paa Arbeidshesten men end mere ubelukkende paa Hornkvæg og Faar. Økonomi er den store Fordel herved. Havre og Foder afgivet i grøn Tilstand staa ikke i Fare for at blive fordervede som Høet, der er saa vanskeligt at bjerge under de forenede Nigers fugtige Himmel. Turnips samt andre Rødder ere ogsaa langt billigere end tørre Fodringsmidler. Allerede i Begyndelsen af dette Aarhundrede udtaler Lord Raimes sig for denne Fodringsmaade og omtaler sine egne Heste som i flere Sommere ubelukkende havde faaet grøn Kløver og derved vedligeholdt deres Kraft og Fedme, uagtet at de stundom i 7 å 8 Uger efter hinanden brugtes til at hente Kalk i $1\frac{1}{2}$ Mils Afstand. En anden berømt Skribent, Sir John Sinclair, som levede efter Lord Raimes, siger, at Grønfoder var den største Forbedring, som er bleven indført i Hestefodringen, og han anser det som en af de vigtigste agronomiske Dydagelser. I vore Dage følges ogsaa i Almindelighed disse berømte Mænds Mening. Spørgsmaalet er nu kun om Grønfoderet skal gives paa Stedet eller i Stalden. Nogle paaftaa, at Haven er det naturligeste og bedste, fornemmelig fordi Hesten da ei er udsat for Staldens drebende Smittestoffer. Hertil svares, at denne for Stashesten fortreffelige Leve- maade ei passer for Arbeidshesten, som saa vel behøver at finde Føden aldeles ferdig i de korte Hvilestunder, den faar. Denne Tvist er imidlertid mere theoretisk end praktisk. Man retter sig i Almindelighed efter Omstændighederne, idet de, som

have rige Gressgange tet ved og mange Hester, saa de ikke ere nødsagede til at overlesse dem med Arbeide, lader dem havne, og de, som have Foder i Overflod og saa Hester, føde dem paa Stalden. Til Trods for Lord Raimes Paaftand foier imidlertid Ugerbrugeren noget Havre til Grønfoderet, for at vedligeholde Hestens Mod iser i Vinteren. Tilføringen af Havre var Skyld i, at de skottiske Hester, jeg saa i Baaraannen, holdt sig saa godt. Landmænd, som jeg udsurgte herom, sagde, at man gav Hesterne Havre i Forhold til Arbeidets Haardhed. Mr. Scott fra Craiglockhart tet ved Edingburg giver sine Hester 4 til 6 Pund Havre om Dagen. Grønfoderet varer omtrent i 6 Maaneder, og de Hester, som saaledes gressfe ude, tilbringe det halve Aar i det Frie.

Arbeidshestens Fodring om Vinteren er i Grunden ikke meget forskjellig fra Sommerens Grønfodring, idet denne erstattes af Rødder (Turnips eller Poteter som oftest). Disse gives dampkogte. Man har indvendt, at raa Rødder passe mindre for Hester, end for de drøvtyggende Dyr. At fuge Rødder med Damp er intet nyt paa de brittiske Der. Man skal først have begyndt hermed i Grevskaftet Lancaster, hvorfra Brugen skal vere kommen til Skotland.

Omkring 1797 modtog Hoilandsselskabet en Beskrivelse samt Tegning af en Maskine til at fuge Rødder med, som benyttedes af 2 Landmænd i Lancashire.

Som Eksempel paa Arbeidshestens Vinterfodring nevnes her, at de Gaarde, som jeg har besøgt i Skotland, faar Hesterne hver Dag en god Ration Heper og Poteter, desuden 12 Pd. Havre i to Givter samt Halm. Det er for omtalt, at Hesterne i Skotland nesten ubelukkende faar Havrehalm. Byghalm ja selv Hvedehalm bruges nesten kun som Strøelse.

Denne Fodringsmaade for Vinter og Sommer er langt fra at vere saa sterk, som den Arbeidshesten i Nordfrankrig faar; dog er den tilstrækkelig til at holde den skottiske Hest i god Stand. Dersom Dyr fra Havre og Lørfoder pludselig blev sat paa Grønfoder, var denne Forandring visse- lig farlig, men med Varsomhed og lidt efter lidt vil man sikkerlig kunne benytte denne for Ugerbruget fordelagtige Fremgangsmaade. Man kan ikke noksom legge Merke til, hvor stor Banens Magt er paa levende Skabninger. Mr. Lumley Kettlewell fra York har ved egne Erfaringer bevist, at

en Hest kan leve i længere Tid af mindre end 1 Skaalpund Suffer pr. Dag, medens en lignende Nation vilde vere den visse Død for en Hest, hvis Mave var tilvant en Masse Foder, som vel optog megen Plads, men havde lidet Næringsstof. Forøvrigt har man for England og Skotland forskellige Fodermethoder. Blandt andre høitpristede nyere Opfindelser maa omtales Høets samt anden Fourages Kogning med Damp. Mange anse Dampfodret for lettere at fordoie for Hesten; men efter først at vere meget prist, er det bleven aldeles forkastet af det skotske Agerbrugsfellesskab og de fleste Landmænd benytter ikke mere Dampfodring til Hesten. Enkelte erstatte Dampfodret med noget lignende, idet 2 Pd. Kimmel og 1 Pd. Bygmel koges i nogle Potter Vand, og derpaa heldes over Halkfelse. Desuden faar hver Hest daglig en 40 Pd. Rodfrugter. Flere anbefaler dette Vinterfoder som et af de bedste og billigste.

En af de stærkeste Grunde for at holde paa Gronsfodret er det meget Arbejde, som udrettes ved Hester i Skotland. Skotske Landmænd bruge kun 2 Hester ved Sparbejdning af sin Agerjord, og Hesterne faar gaa hver Dag. De ere meget sterke og betales i Alderen mellem 5—6 Aar med omkring 130 Spd. Stykket. Man er i Almindelighed meget omhyggelig med Arbeidshestens Helse. Staldene ere til den Ende luftige. De skotske Hester gaar villigt sammen for Plogen og hver enkelt har sin særskilte Toile. Dette er ikke Tilfellet i England, hvor man i enkelte Grevskaber for en og samme Plog spænder 3 til 4 Hester, den ene efter den anden. Man regner en Arbeidshests Foder og Pleie til 80 a 100 Spd. om Aaret.

Hesten er nesten det eneste Dyr, som bruges ved Agerbruget i Storbritannien. I enkelte Grevskaber benyttes vel Ossen, men mere som en Tilflugt i Mangel af Hestehjelp.

Efter saaledes at have omtalt Opbrettet og Fodringen vilde vi til Slut berøre Hestens Dressur og Maaben, hvorpaa den kjøbes og selges paa de britiske Der.

Jeg har ofte hørt kyndige Folk sige, at der aldrig findes feilfulde Hester, hvor der er en dygtig Staldkarl, og heril kan man sige, at der kun gives gode Hester, hvor man har Omfarg og Kjærlighed for dem. I saa Henseende indtager England en fremragende Plads. Hesteliøbhabet er stærkt i alle Samfundsklasser, og det er ingen Overdrivelse, at selv den fornemme engelske Dame foretrekker en Ridetur for et glimrende Bal. En snild Smaaguts Belønning er i de adelige Familier hverken et smukt Kompani Linsoldater eller et prægtig Gevær, men en raff Schetlandspony. Hestehandlerne, Ridetegnere, Gromerne og Jockeyerne have alle stor Smag for deres Haandtering. Der vrimler af duelige Veridere, blandt hvilke vi vilde nevne Jumper og Sullivan. Jumper, Verider fra Yorkshire, var meget bekjendt. I 10 Dage gjorde han selv de mest opfælsige og slemme Dyr lervillige og soielige; og dog kan Jumper ei sammenlignes med Sullivan.

James Sullivan var født i Cork i Irland

og nedstammede fra dette Lands mest uvidende Befolkning. En engelsk Forfatter kalder ham en Cesar og en Bonaparte blandt Veridere. Sullivan havde endnu større Ret end disse berømte Mænd til at sige „jeg kom saa og vandt.“ Som oftest behøvede han kun en halv Time til at blive Herre over den mest uregjerlige Hest. Vi kunne ei bare os for at omtale en af hans mest berømte Seire.

Nogle Mile fra Dublin i Irland havde et Hesteveddeløb forsamlet en stor Masse Menneffer Paastemandag 1804. Blandt Konkurrenterne var ogsaa en lybst og ondskabfuld Hest, kaldet King-Pippin. Jser var den slem til at bide. Man kunde kun ride den ved at forhindre den i at vende Hovedet. Dette skede ved Hjælp af en Stok fæstet fra Bidslet til Sadeljorden. Uden denne Forholdsregel greb Pippin sin Rytter ved Benet og trak ham ned. Paa den nævnte Dag var King-Pippin endnu mere balthyrig end ellers. Det var umuligt at sadle den. En Bonde, som var tilstede som Tilskuer, vilde forsøge derpaa, men aldrig saasnart saa Hesten ham ved sin Side, før den greb ham med Tænderne og rystede ham som en Hund eller Kat. Bonden var heldigvis en Irlander af det forfængelige Slags. Til Værelse for Dagen havde han taget paa sig flere Set Kleder og disses Lykfelse beskyttede ham saaledes mod Hestens Tand. Sullivan blev tilkaldt og Dagen efter viste han sig paa Veddeløbspladsen, fulgt af det vilde Dyr som en tam Hund. Ja, i den Grad var den bleven snild, at hvem som helst kunde stikke Haanden ind i dens Mund. For at fuldstændiggjøre Sullivans Seier løb King-Pippin og vandt Prisen. Fra denne Tid af var den nok saa lervillig, men tre Aar efter tog Naturen atter Overhaand, og man blev nødt til at drebe Sullivans Elev for alvorlige Ulykker den havde afstedkommet.

Hvorledes Sullivan bar sig ad, er en aldrig opdaget Hemmelighed. Det tog sig ud som Hekseri. Han lod sig indelukke med Dyret og befalede, at man skulde lukke op igjen efter et givet Tegn. Under den forunderlige Sammenkomst var der neppe Spor af Stoi. Efter en halv Times Forløb gav Sullivan Tegn til at aabne Døren. Tryllet havde virket. Tilskuerne kunde nu uden Fare ride det Dyr, som for nogle faa Minutter siden var bleven betragtet med Skræk. Den forbausende Forvandling syntes fremmanet ved nogle i Hestens Dre hvissede Trolddomsord. Dette blev idetmindste troet af dem, som gav Sullivan Tilnavnet Visseren. Dette vere som det vil, nok er det, hans Talent kunde have skaffet ham en stor Formue, men Kjærlighed til Fodestedet hindrede ham i at erhverve den. Uagtet talrige Tilbud om at udøve sin Kunst ogsaa udenfor den elskede D, foretrak han dog Hjemmets Glæder omringet af Hester og Jagthunder i sit kjære Duhalow i Irland. Han lærte ikke sin Hemmelighed fra sig til Noget, selv ikke til sin Son.

Enkelte antager, at Sullivan brugte samme Middell som Indianerne i Amerika til at temme vilde Hester. Denne beslaar i at de puster i Hestens Neseborer, medens de samtidig med Hænderne holde den for Dinene. Det synes som om Hesten, saasnart den har truffet Menneskets Aande

if sig, bliver rolig, låder sig taalmodig behandle og tilsidst finder Fornøielse deri. Forfatteren Youatt fortæller, at dette Middel med Held er bleven anvendt i England. En anden Fremgangsmaade, maasse mindre sikker, men langt lettere, er følgende, som anvendes af Beboerne paa Ny-Zeland for at temme Hester som oversendes fra Sydamerika. Man binder Hesten ved en Pæl, tildekker dens Dine og henger store Lyngder fast ved Stigboileremmerne. En berømt Berider, O'Hara, tilskod engang i beruset Tilstand, at hans Methode bestod i at bide sin Elev i Dret og Leven. En anden Hestehandler opkjøbte lybste men smukke Hester, som han gjorde saa sulde som Lam. Hans fornemste Tvingemiddel bestod tilsyneladende i en Blyknort festet til Ridepikken. Han slog dermed Dyret paa Baghovedet hver Gang det negtede at adlyde. Saasnart dette elektriske Stød havde gjort sin Virkning, kjede og klappede han for det forstregte Dyr.

Alle de Hjelpemidler som vi have anført, ere uden Tvivl gode, men de kunne dog ikke komme op mod Fastsed i Behandlingsmaaden, det vil sige Behøved i Forbindelse med Med, som tvinger de verste Hester til at boie sig for Mennesket*). Endelig ville vi omtale Hestehandelen. Der er intet i Serdeleshed at bemærke om de forffjellige Hestemarkeder, som afholdes rundt om i Riget, især i Opdretsdistrikterne. Man behøver ikke at forlade London med Omegn for at se Maaden, hvorpaa Hestehandelen drives i et Land som er saa vel inde i Handelsforretninger.

Er du Kjøber til en elegant, ung, feilfri Bogn- eller Ridehest, saa gaa til Vestend, den mest aristokratiske Del af London. Stands paa Beien ligeover for Parterne ved de kjendte Hestehandlere Anderson eller Quartermann No. 100 Picca villy. I de til Markedet støbende smukke Stalde staar Rækker af velpudsede og trivelige Hester, dels i serffjilte Spiltoug, dels løsgaende i smaa Indbegninger. Ikke en Ruskplet taales paa Seletøiet eller paa Hestens Skor, og hvert Dieblif ser man Gromer gaa fra og til for at stille om Dyrene. Disse Stalde indeholde imidlertid kun Prøver. Selve Hovedstøffen har Hestehandleren paa store Landeieendomme tet ved London. Almindelige Stasdyr koster 200 Spd., og endda er der ikke Tale om glimrende Egenstaber eller mer end almindelig Dressur. For de bedre Hester forlanges flere Tusinde Species. Af ringere Salgsbetællisementer findes der en Mengde, ligesom der i Regelen hver Fredag mellem Kl. 12-6 ved Auktion selges saavel løse Hester som hele Set med Vogner, Seler og Hester. Men paa disse Auktioner maa Kjøberen have Dinene med sig; thi hele Hesteproven indstrenker sig til at Dyret i et snevert Rum gaar et Par

*) Den berømte Hestetemmer Marey har for et Par Aar siden mod stor Betaling af den engelske Adels lert fra sig Maaden, hvorpaa han gaar frem ved Behandlingen af utemmede og slemme Dyr. Af hans Regler fremgaar det, at ingen af de forhen antagne hemmelighedsfulde Midler, hvorved Hesten bøves, nogenlunde er bleven benyttet af Hestetemmerne.

Gange rundt, hvorpaa det ledes hen til Auktionsbordet, hvor Auktionarius i et toltre Minutter bestemmer dens tilkommende Eier. De simpleste Hester trefses paa Smithsfield efterat Hornkvæg og Faar er udsolgt Kl. 12. Her kan ofte Prisen dreie sig om Mark Isbedel for om Dalere.

Udsigt over det afholdte 5te almindelige Landmandsmøde i Thronbhjem fra 1ste til 5te Juli 1859.

(Fortællelse fra No. 40).

Schrøder paa Boll dirigerede Spørgsmaalet:

„Er den af den landbrugende Klasse almindelig førte Klage over Mangel paa Udgang til paa Grundeieendom at reise den for Landbrugets „Udvikling udforderlige Kapital grunder?“

De foregaaende Spørgsmaals Behandling har medtaget saa megen Tid, at jeg desværre maa indstrenke Besvarelsen af nærværende til et blot Henpeg til de Momenter, hvori Spørgsmaalet bedst kan deles og behandles, samt derunder i sammenrengte Udtryk gjøre Rede for de Anstuelser om Sagen, som indtil nu gennem Erfaring har gjort sig gjældende hos mig. Da den erede Forsamling ikke faar Anledning til her at diskutere Spørgsmaalet, bliver dette saaledes ensidigt behandlet, men hvor urigtigt dette ogsaa er, har det maasse i dette Dieblif mindre at betyde, fordi Spørgsmaalet i og for sig er aldeles nyt og dets Besvarelse alligevel ikke denne Gang kunde blive fuldstændig, fordi de dertil fornødne statistiske Opgaver mangle. Vi kunne for Diebliffet kun løfte dette Spørgsmaals Elor, men ikke gjennemrengte det.

Til at drive Jordbrug udfordres som bekendt Jordkapital (selve Jordeieendommen), der er fast, og Driftkapital, der er løs. Naar disse tvende Størrelser staa i passende Forhold til hinanden, saa er en af Hovedbetingelserne for et renteværende Jordbrug tilfede. Jeg er bange for, at dette Forhold i de ferreste Tilfælde overholdes ved Eiendomskjøb nuomsunder, og deri maa for en stor Del Grunden søges til den almindelige Raane-træng. Kjøber man f. f. Ex. en Gaard til 10,000 Spd.s Verdi (og denne Verdi som repræsenterer omkring 400 Maal opdyrket Jord med Skov til Husbehov, er nødvendig for at en Familie skal kunne leve med nogen Komfort), saa vil denne Eiendom, for at heves op, straks jordre 2000 Spd. til Ind- og Udbo samt Drift. Fremdeles maa det Plus, som den angiver i Købet af de 5 første Aar, ikke berøves den, men atter Aar om andet nedgraves i Jorden. Forst det 6te Aar har man i Regelen overstridt Opdyrkingen af den halve Eiendom, samt de i Forbindelse dermed staaende Udvidelser af Huse og Inventarieførelser. Det 6te Aars Høst skal Gaarden allsaa uden Gene

afgive Renter af de anvendte Kapitaler, og efter denne Tid ogsaa et Overtud til Eieren. Men i Mellemtiden maa man af egen Pung eller ved Laan klare 5 Aars Renter med ialt 2500 Spd. Fremdeles maa man iser i Begyndelsen vente, at Udsaldet af enkelte Foretagender kan medføre Hæzard, og denne sættes ikke for høit med 100 Spd. pr. Aar, — altsaa 500 Spd. Totalsummen af den hele løse Kapital bliver saaledes 5000 Spd., eller 50 pCt. af Jordkapitalen. Kjøberen maa altsaa under de gjængse Eiendomspriser vere forberedt paa at Kjøbesummen maa staa fast i de første fem Aar, samt legge 50 pCt. som Driftskapital til Jordkapitalen. Kan han ikke staae Udvei hertil, saa bliver der ikke Tale om et fremadskridende Jordbrug.

Til at erholde den fornødne Driftskapital som Laan, udfordres enten personlig Kredit eller Pantestikkerhed. Landmanden kan i Regelen ikke anvende personlig Kredit; det er gjennem Eiendoms-pant han maa søge Hjælp, og derfor er det ikke med Urette at han beklager sig, naar Penge ere uerholdelige mod godt Pant.

Hans Bedrift er af den Bessaffenhed, at han ikke, ligesom Kjøbmanden delvis realiserer et Parti Varer, kan bortselge nogle Maal Jord og Dele af Ind- og Udbo; thi ved delvis Jordsalg forringer han den hele Gaards Verdi ved at beklippe Grundkapitalens proportionelle Størrelse, og ved Løsefalg berøver han Grundkapitalen det Hovedmiddel, hvormed den skal omstæbes fra død til levende Kapital.

Endvidere kan Landmanden heller ikke vel bruge de kortvarige Laan, som den handlende Del af Nationen nyder godt af; thi medens Kjøbmanden under gunstige Omstændigheder paa 1 Aar kan indbrage og atter udgive den samme Pengesum, maa Landmanden vente fra 1 til flere Aar, efter Driftens Bessaffenhed, førend den anvendte Sum vender tilbage med Renter.

Saaledes indskrænket (ikke ved ydre Paavirkning, men hovedsagelig ved sin Bedrifts Natur) i Udgang til Laan maa Landmanden vere meget forsigtig i at kjøbe eller drive frem sin Jord, og han bør, førend han indlader sig paa at optage Laan, først noie overveie, om hans Laanetrang er sand eller ikke.

Det er naturligtvis kun Laan, der straffe vedkomme Eiendommen, hvormed her tales, og dette anføres, fordi Landmanden ofte kan vere fristet til at sammenblande sin personlige Status med Eiendommens.

Jordkapitalen maa vere sand. Eieren maa ikke have forkjøbt sig, ellers fremkommer usand Laanetrang, og om endog Kjøbet støtter sig til en forubgang Jordtakst, saa er Laanetrangen ligesuldt usand, hvis Jordens sande Verdi er mindre end Taksten. Eiendommens Drift maa vere rigtig; den maa ikke lide under Eierens Skjodesløshed eller Mangel paa Indsigt. Beskyldningen for urigtig Drift, der støtter sig til gammel Bane, kan ligesaavel ramme hele Distrikter som enkelte Mænd. Saaledes turde det vere et Spørgsmaal om Vaages forcerede Kornavl fortjener Laanetil-

skud i uheldige Aar, naar Naturen har anvist denne Egn Kvegvæden som en naturlig og mere sikker Indtægtskilde.

Den stadige og synlige Folge af, at dertil berettigede Eiendomme ikke erholde Driftsloaen, aadenbarer sig i deres vækkende Frem- og Tilbagegang. Sæt at Brugeren kun kan holde Eiendommen frem i 3 Aar af de før nævnte 5, saa vil han i de 2 sidste Aar vere nødt til at angribe den nys nedlagte Grundkapital, idet han presser Jorden for overdrevne Uvlinger. Saaledes reder han sig endnu, kan hende, i 2—3 Aar, men saa indireder ogsaa med Jordens Udmattelse dens Afmagt til efter de 5 Aar, foruden Renter, ogsaa at staae et Overtud aarlig til Udbrug paa Kjøbesummen.

I Forbindelse med Hovedemnet staaer ogsaa Spørgsmaalet om, hvorledes den sande Laanetrang afhjælpes, et Spørgsmaal, der maasse er vanskeligere at besvare for Landmandens Bedrift, end for de fleste andre Næringsgrene. For Diebliffet vil jeg indskrænke Besvarelsen til enkelte Vink, der dog ere sterke nok til at kunne gjælde som Regler. Saaledes nævnes:

1. Sandhed i Jordtaksering. Ligesaa lidt som en Obligation betales med dens oprindelige Vælob, naar dette er sunket ved Udbrug, ligesaa lidt kan Laan paa Jord ventes efter en Takst, hvorfra Udlænerne maa treffe en større eller mindre Sum som urigtigt anført. I Valg mellem sandferdige og tvivlsomme Papirer gives de første Tiltro, de sidste Slet ingen. I vore Takster tror jeg man ubevidst beqaar den Feil at taktere Jorden, som om dens Afkastning erholdtes ved selve Jordkapitalen alene, altsaa uden Tillæg af Driftskapital. Jorden kommer saaledes i for høi Pris og Takstationerne kunne inden samme Sogn blive uforholdsmæssigt forskellige, alt estersom Takstationsmændene vække i helt eller delvist at erkjende Driftskapitalen for en egen Størrelse, som Jorden ved Takstation ingen Ret har til.

2. Erholdte Laan maa ogsaa i Birkeligheden bruges paa Jorden. Var dette Tilfældet, saa var Tilliden til Landmænd større, og baade det Offentlige og Private vilde ligesaa tilbødsuldt hjelpe den fremadskridende Landmand som Bygherren i en By forstudsvis erholder det Laan, hvorfra den opførendes Bygning skal tjene som Pant. Men naar Udlæneren intet ser til forøgede Afkastninger, der svare til de erholdte Laan, saa maa han tro, at det er brugt til at fylde andre Huller med, som staa i siern Forbindelse med Jordens Drift, og saaledes gaar det ogsaa til i Birkeligheden.

3. Fri Rentefod og Afkastelse af de i Svang gaaende ulovlige Panteobligationer. Betingelsen for, at Produktion og Omsetning af hvilken som helst Vare skal trives, er den, at Varen frigjøres fra alle hemmende Bænd og Indskrænkninger. Derfor maa Styrelsen aldrig indlade sig paa at bestemme de Priser, vore Varer skulle staa i. Hvor naturligt dette end lyder, er dog en Vare, som vi hvert Diebliff maa staae for at klare et Jordbrugs Udgifter, undergivet denne Uvang, nemlig Penge. Fra gammel Tid er det fastsat, at for

Laan mod Pant i Jordegods maa ikke tages mere end 4 pCt. Tages mere, har Ublaanderen forbrudt den hele Laanesum. Heri er kun gjort den Forandring, at fra 1860 Rentefoden er forhoiet til 5 pCt. Den første og stadige Virkning af dette Lovbud var og er naturligvis, at Folk, som kunne faa sine Penge løse fra Jordelendom, gjøre det, for at lade Varen gaa til et bedre Marked. Kun offentlige Midler staa endnu tilbels faste, men lidt efter lidt ville ogsaa disse udtages, eftersom ogede Statsudgifter fordre forøgede Indtægter. For at forebygge Ruin, blev Landmand og Ublaaner nødt til at omgaa Loven, og dette sker nu daglig og i den Grad, at Millioner Species gjennem de saakaldte Proformaobligationer ere vendte tilbage i Jordbrugets Tjeneste. Saaledes er Jordbruget i Virkeligheden underkastet de samme naturlige Betingelser for Pengeomsætninger, som andre Varer; men disse naturlige Betingelser maa Landmanden og Ublaanderen skaffe sig med ulovlige Midler. Private Laan afsluttes derfor nesten altid med en lovyndig Trediemand, som atter har Procenter for sin Umage, og dette Gebyr betynges naturligvis Laantageren med, saa at Laanet derved bliver dyrere, end ved direkte Underhandling. Gav endda denne Laanemethode i andre Henseender et materielt Gode, saa kunde den tvungne Rentefod paa en Vis forklares. Men tage vi f. Ex. et Privatlaan til 6 pCt. for Die, saa se vi, at Obligationens fulde Beløb skal udbetales 3 eller 5 Aar fra Udstedelsesdatoen. Har Landmanden faaet 900 Spd., saa forskriver han sig for 1000 Spd., hvorefter 4 pCt. svares. De manglende 100 Spd. udgjøre i 5 Aar de 2 pCt., som mangle i de 6. Iftedesfor Aar om andet at erholde 6 pCt. udbetalt, kan nu Ublaanderen kun faa de manglende 2 pCt. ind ved at inddrage hele Hovedsummen, og derved oprykket Summer, som Landmanden til sine Tider kan have vanskeligt for at faa ombyttet med nye Laan. Det Lovbud, som er bestemt til vort Gavn, er altsaa vor Ulykke. Giv Renten for Laan paa Jord fri, de offentlige Midler ville derfor ikke spekulere i høie Renter; private Midler ville indfinde sig rigeligere, naar de uden Lovbrud kunne opnaa Sikkerhed, og Landmandens Kredit vil stige derved, at han bliver fuldmyndig i Pengeaffærer.

Mangel paa Tid hindrer disse Udtalelser fra at undergives Diskussion, og da denne Forsamling ikke har gjort det til Opgave at stemple Landmandsmødets Udtalelser med Opinionsytring, saa afholder jeg mig ogsaa fra at opmuntre dertil, men samtidigt maa jeg dog henstille til Forsamlingens enkelte Medlemmer senere i Hjemmet at overveie, hvorsidt Tiden nu er kommen til at arbejde for fri Rentefod.

(Fortsettet).

Indlandet.

Christiania. Stortinget. I Mødet den 10de Oktbr. refereredes Valget af Stortingets faste Komitéer paa følgende Maade: Konstitutionskom-

mitteer: Fougner, Herwig, Jaabæk, U. A. Møysfeldt, R. Olsen, Stamf, Veseth. Kirkekomitéen: Augustinus, Gjelstad, Rector Holmboe, Foged Holmboe, Lange, v. d. Lippe, Dlassen, Svane, Sognepræst Sverdrup, Ulstad, Velde. Justitskomitéen No. 1: Bjørnsen, Hammer, Hoel, Hornemann, Kildal, Kjesberg, Lie, Schwarz, Statsraad Stang. Justitskomitéen No. 2: Brandt, Daa, Enge, Falsen, Kirkesanger Nielsen, Simonsen, Sagfører Sverdrup, Ueland, Worum. Toldkomitéen: Christiansen, Gram, Hoelstad, Horn, Hoy, Delog, Smith-Petersen, Sunidt, Trøsten. Militærkomitéen: Hammerstad, Humlethar, Krag, Mossige, K. Møysfeldt, Ramm, Schaaaning, Skerfholdt, Sørensrøver Strom. Gage- og Pensionskomitéen: Bergh, Dietrichs, Krog, Loken, Paus, Sandstad, Schjerven, Konsul Stang, Walstad. Budgetkomitéen: Bye, Danielsen, Grave, Hansen, Harbitz, Holtan, R. Krognæs, Prante, Rolffen, Bankkomitéen: Larflot, Bergsager, Borch, Holst, Jensen, Krognæs, Byfoged Strom. Næringskomitéen No. 1: Aas, Blom, Myhre, Prydz, Rosen Dahl, Saxild, Stoltenberg. Næringskomitéen No. 2: Boyesen, Fosb, Grimelund, Natvig, Stray, Schweigaard, Thorne. Velkomitéen: Aall, Berresen, Hilsen, Lysgaard, Nisnæs, Rustad, Sibbern, Sæther, Thorsen.

Møde den 11te Oktober. Først foretoges Valg paa Embedsmænd med saadant Udfald: Præsident Harbitz (94 St.); Vicepræsident Aall (92 St.). Til Sekretær Enge (96 St.); Vicesekretær Grave (93 St.). De udtrædende Medlemmer af Valgkomitéen bleve gjenvalgte, nemlig Schweigaard og U. A. Møysfeldt med 101 St., Enge, Walstad, Eliason, Ueland, Veseth, D. A. Krognæs og Gram med 100 St., Wig og J. R. Krognæs med 99 St. Derpaa foretoges: 1) En Skrivelse fra Storthingsarkivaren, hvormed fulgte et Underdragende fra en i Kjøbenhavn bosat Nordmand om Udbetaling af en Arv. Skrivelsen enstemmig vedlagt Protokollen og Underdragendet tilstillet Gage- og Pensionskomitéen. 2) Forestilling fra afflediget Skoleholder paa Stordøen om Brændevinets Afkaffelse m. m. Enstemmig tilstilles Næringskomitéen No. 2 til Afbenyttelse. 3, 4 og 5) Underdragender fra Eulen Thomsen, afflediget Tører Knoff og Balthasar Johannessen om Pension. Enstemmig tilstilles Gage- og Pensionskomitéen. 6) En navnløs Forestilling fra Bergens Stift om hvilke gale Love Stortinget har givet, navnlig om Frihandelsloven og Brændevinloven, om det Gale i, at man ei kan faa sig en Dram for Kl. 8 om Morgenen m. m. Paa Præsidentens Forslag enstemmig henlægges. 7) Underdragende fra endel Husmænd i Grand Sogn om Afgang til at rydde og bebygge Blade i private Almindinger. Enstemmig tilstilles Justitskomitéen No. 1 til Afbenyttelse. 8) Indberetning fra Repræsentantskabet for Norges Bank om Bankens Bestyrelse i Tidsrummet fra 1ste Januar 1857 til 30te September 1859. Enstemmig tilstilles Bankkomitéen. 9) Skrivelse fra Stortingets Arkivar indeholdende Indberetning om hvad der, Arkivarfunktionen vedkommende, var passeret siden sidste Thing. Enstemmig tilstilles Konstitutionskomitéen. 10) Skrivelse fra Finansdepartementet angaaende Hypothekbankens Virksom-

hed, samt angaaende Pension for afskediget Bogholder Jaf Synge. 11—24) Meddelelse fra de forskjellige Kommitteers Valg paa Formand og Sekretær, nemlig i Kirkekomiteen: Formand v. d. Lippe, Sekretær Foged Holmbo. Budgetkomiteen: Formand Harkvig, Sekretær Grave. Militærkomiteen: Formand K. Møghfeldt, Sekretær Møssige. Veikomiteen: Formand Wall, Sekretær Børresen. Protokolkomiteen: Formand Ellieson, Sekretær Heiberg. Toldkomiteen: Formand Delog, Sekretær Smith-Petersen. Bankkomiteen: Formand Jensen, Sekretær Vysoged Strøm. Devisjonskomiteen: Formand Arng, Sekretær Gylsche. Justitskomiteen No. 1: Formand Statsraad Stang, Sekretær Hammer. Justitskomiteen No. 2: Formand Sagsfører Evedrup, Sekretær Enge. Gage- og Pensionskomiteen: Formand Bergh, Sekretær Løken. Næringskomiteen No. 1: Formand Blom, Sekretær Saxild. Næringskomiteen No. 2: Formand Schweigaard, Sekretær Stray. Konstitutionskomiteen: Formand U. A. Møghfeldt, Sekretær N. Olsen. Samtlige Meddelelser besluttedes enstemmig Protokolløken vedlagte. 25) Andragende fra Bestyrelsen for Selskabet „De Gamles og Efterladtes Børners Understøttelsesfond for trængende Husarme i Christianssand“ om fritagelse for Arveafgift 48 Spd. 82 $\frac{1}{2}$ af en Selskabet af Kjøbmand Johannes Nielsen i 1855 testamenteret Kapital, 1217 Spd. 50 $\frac{1}{2}$. Enstemmig tilstilles Budgetkomiteen. 26) Andragende fra forhenværende Rector Musaus om Forhøielse af hans tilstaaede Pension. Enstemmig tilstillet Kirkekomiteen. 27) Andragende fra Direktionen for Bergens Musaum om et yderligere Bidrag af 20,000 Spd. foruden de tidligere bevilgede 10,000 Spd. Enstemmig tilstillet Budgetkomiteen. Præsidenten foreslog dernæst, at i Stortingsreglementets § 13 „Juli“ skulde ombyttes med „Marts“, hvilket enstemmig bifaldtes. Repræsentant Lie foreslog, at der af Stortingstidenden, der som for skal udgives efter Hurtigskrift, skulde trykkes saamange Exemplarer, at der gratis kunde tilstilles hvert af Landets Formandskaber et Exemplar. Enstemmig tilstilles Trykningskomiteen til Indstilling. Derpaa samlede Lagtinget og gjenvalgte sine forrige Embedsmænd, og Dødelstinget traadte derfter sammen 1) til Valg paa Embedsmænd med saadan Udsald: Præsident Ellieson (71 St.); Vicepræsident Blom (66 St.); Sekretær Grave (68 St.) og Vicesekretær Heiberg (69 St.). Derpaa bleve de indkomne Sager saaledes fordelt: 1) Kgl. Proposition om Examina for Farmaceuter, tilstilles Budgetkomiteen. 2) Do. om Hifterierne i Nordlands Amt, Næringskomiteen No. 2. 3) Do. om Udhævelse af nogle Afgifter, der hvile paa Præster og Skole-Embedsmænd, Kirkekomiteen. 4) Do. om Bestyrelse og Anvendelse af Søkadetkorpsets Fonds Midler, Militærkomiteen. 5) Do. om Skydsvæsenet, Veikomiteen. 6) Do. om Konkursboers Behandling, Justitskomiteen No. 1. 7) Do. om Forøgelse af Hypothekbankens Grundfond m. V., Bankkomiteen. 8) Do. om Almueskolevæsenet paa Landet, Kirkekomiteen. 9) Do. om Afgivelse af Grunde for Høiefærds Domme, Justitskomiteen No. 2. 10) Foreskilling fra Luns Formandskab om Forandringer i Fattig-

loven, Kirkekomiteen. 11) Forslag fra Jaabæk om Fredning af Lax og Sø-Drett, Næringskomiteen No. 1. 12) Forslag fra Isaacsen og Mo, vedtaget af Jaabæk, om Afsløning af de Oddernæs Kongsgaard med flere Gaarde paahvilende Afgifter til Christiansands Stiftamtmand og Biskop, Kirkekomiteen. 13) Skrivelse fra Marindepartementet om dets Regnskaber m. V., Protokolkomiteen. 14) Skrivelse fra Justitsdepartementet, ledsaget med endel Regjeringsprotokoller, Protokolkomiteen. 15) og 16) Forslag fra Repræsentant Boyesen til Love angaaende Søfarten og Lødsvæsenet, Næringskomiteen No. 2.

Stortinget. I Mødet Torsdagen den 13de Oktober refereredes: 1) Skrivelse fra Umedepartementet, hvormed oversendes kgl. Resolution af 12te Januar 1858 om Inddragelse af Gagen til Kommandanten paa Kongsvinger, medens ingen Forandring gjøres ved Kommandantgagen i Frederiksstad, — tilligemed Regjeringens Indstilling, der ligger til Grund for nævnte Resolution. Enstemmig tilstilles Militærkomiteen. 2) Skrivelse fra samme Departement vedkommende Reguleringen af de garnisonerende Kladsers Embedsgage. Enstemmig samme Beslutning. 3) Skrivelse fra Stadskonduktor Grosch ledsaget med Nøglerne til Stortingets Lokale i Departementsbygningen. Enstemmig: Det overlades Præsidenten at foranstalte det Fornødne. 4) Andragende fra Bogtrykker Werner om at blive overladt Trykningen af Komite-Indstillingerne. Enstemmig vedlægges Protokollen. 5) Andragende fra forhenværende Skoleholder Jørgen Tørfesen om Pension. Kirkekomiteen. 6) Indstilling fra Hurtigskriverkomiteen om, at Præsidenterne maa bemyndiges til at foranstalte det Fornødne med Hensyn til Hurtigskriveres Ansættelse samt til at slutte Kontrakt med en Bogtrykker om Udgivelsen af Stortings-tidenden. Enstemmig udlægges til Eftersyn for at foretages i et senere Møde, der besluttedes at skulle holdes i det gamle Lokale, da der umiddelbart efter Behandlingen af denne Sag vil blive holdt et hjemmeligt Møde, hvortil det gamle Lokale er bedre stillet; alle ordinære Møder holdes i det nye Lokale. 7) Forslag fra Beseth og Walstad om, at Genvidningen i Reglementets § 16 til N. L. 1—8—4 maa udgaa, tilstillet Konstitutionskomiteen. 8) Andragende fra Ulføngs Kommunerepresentation om saadan Udsættelse med sine Bidrag til Strømmen-Vinger-Jernbanen, at Kommunen slipper med at betale 1 Spd. aarlig pr. Skjoldaler. Enstemmig tilstilles Veikomiteen. 9) Andragende fra forhenværende Styhjulter Hans Jensen om Tillæg til hans Pension. 10) Skrivelse fra det norske medicinske Selskab i Christiania, ledsaget med 120 Exemplarer af de stedfundne Diskussioner om Medicinalstyrelsen. Enstemmig vedlægges Protokollen.

— Jurykommissionen skal have holdt flere Møder, uden at man imidlertid har kunnet bringe det til fuldkommen Enighed med Hensyn til Juryinstitutionens Jørenlighed med Grundloven, — dog har Jørgen udtalt sig for, at Juryen skulde være mod Grundlovens Principer.

— Angaaende den paatænkte Expedition til Japan, til hvilken der agtes at forelægge Stortinget

Forflag om den fornødne Bevilgning, meddeler Morgenbladet, at Indredepartementet har ladet indhente Erklæring om Handelsstandens Interesse for dette Foretagende. De indkomne Erklæringer indeholde varme anbefalinger. Omkostningerne for Norges Deltagelse vilde blive betydelige; de anslaaes for omtrent $1\frac{1}{2}$ Mør til 160,000 Spd., hvis der paa Marindepartementets Forflag udrustes en Fregat; for en Korvet skulde Omkostningerne udgjøre omtrent 80,000 Spd.

Fra Trondhjem meldes om en ulykkelig Ildbrand, som fandt Sted paa Gaarden Næs i Mennebo den 22de s. M., og hvorved 6 af disse Gaarde lagdes i Aske og 30 Mennesker bleve husvilde. Intet Menneske kom til Skade, hvorimod der af Kreaturer omkom 2 Kjør, 1 Kvie, 65 Faar og 1 Svin. Kjøerne og Kvien tilhørte Torger Hansen Næs, en fattig Mand, og vare de eneste, han eiede. En stor Del Voksore blev lagt i Aske, ligesom ogsaa omtrent 11 Boger Smør, som var beroende paa et Stabur, opbrændte. 2 af de nedbrændte Gaarde vare ikke afsurede, hvorimod de øvrige 4 vare forsikrede i Bygdens private Brandforsikringselskab for $\frac{2}{3}$ af Husenes Tarationssum. Bygdens Lensmand var ogsaa en af de Brandlidte. Falt opbrændte 25 Huse med iværende Korn- og Høavling.

Udlandet.

Sverige. Flere af Stockholms større Skibsredere og Handelsfirmaer have sidste Lørdag indgivet en Forestilling til Regjeringen om Foranstaltninger for at skaffe Flaget Umerkendelse og Beskyttelse i de japanesiske Havne.

Fra Carlstad berettes om et nyt Postøverisørg. Postføreren var den 24de s. M. paa Reisen paa Landeveien imellem Finnekåts og Verhøls Gjestgiverier Kl. 8 til 9 om Morgenen bleven anfaldt af en Person, der kom springende fra Skoven og med den venstre Haand greb i den ene Kjørreslag og med den højre vilde slaa Hesten i Hovedet, medens han springende fulgte med 40—50 Skridt, indtil Postføreren med en skarp Pidskesnært traf ham flere Slag i Hovedet og rimeligvis ogsaa i Dinene, saaat han maatte slippe og rømme ind i Skoven igjen. Hans Hue blev af Pidskene kastet ind i Postkærren.

— Skovbrandene have i Sverige denne Sommer saavel som de foregaaende hort til Dagens Orden; ja sidste Sommer synes paa Grund af sin Mangel paa Tugtighed endnu mere end adskillige Andre at have lokket til det Experiment at betro til Luftens Vinde et saa voldsomt Element som Ilden, forat erholde den ringe og toivlsomme Gevinst, som derved muligens kan skaffes Jordbruget.

Danmark. Frederikshavn den 1ste Oktober. Høstberetningerne her fra Egnen ere ligesom overalt i Jylland høist forskellige. Paa gode, veldyrkede, merglede, især fugtige Jorder har Høsten været ganske tilfredsstillende; paa sandede, især skarpsandede Marker er avlet langt under en Middelhøst. Provkirgen er god baade i Kvalitet og Kvantitet; den

danste Rug — især den sildigsaade — mindre god. Af Byg og Havre er Størstedelen af Udsæden først opløbet i og efter Høsten. Afgrøden af Engene var vel meget god, men dog er Vinterforraadet af saavel vel Korn som Foder meget under de sidste Mårs Høst. Paa Grund af Sommerørken bliver Udbyttet af Tursnip, Kær og Kaastrabi meget daarligt, hvortil Kartoflerne endnu, uagtet flere Gange streng Nattefrost — holde sig taalelig godt og give god Fald. — Provkirgen er udsæet i Løbet af de sidste 3 Uger, og saavel Udsaaningen som Spiringen har været begunstiget af Veiriget, saa Rugmarkerne staa særdeles smukt. Om den senere saade danske Rug vil forhaabentlig ogsaa god Fremgang kunne ventes. — Hos en stor Del af Omegnens større og mindre Landmænd er især i de omploiede Rugstubber gjort Forsøg med Høst eller Stubroer, men Udbyttet er, mildest talt, langt under Forventning. Udgiften for Udsæden kan anses som bortkastet. — Græsmarkerne, der i Juli og August Maanedere vare ganske bortfødne, have efter den sidste Tids Regn atter iklædt sig den grønne Farve, saa en ret god Efteraarsgræsning kan forventes.

Frankrig. For en Tid siden havde Uviserne meget at bestille med Kongen af Belgiens Reise til Biarritz, fordi de troede, at hans Forhandlinger med Keiser Napoleon dersteds vilde have noget at betyde. Men nu viser det sig, ifølge baade engelske og tyske Blade, at disse Forhandlinger ei have ført til noget Resultat. Kongressens Sammentrædelse var, ifølge en Korrespondance fra Wien, efter Udsænde kommen ligesaa langt frem, som Kongressen i Biarritz. Foreløbig blev efter den fransk-østerrigiske Freds Afslutning i Zürich Alt staaende ved det Gamle, og Forhandlingernes videre Skridt vare de sædvanlige med Hensyn til det italienske Spørgsmaal.

— De franske Stridskræfter, som koncentreret i Provindsen Organ mod Marokkanernes Indfald og, som det heder, for at tage Staden Duchda i Besiddelse, udgjør, ifølge en Korrespondance fra Paris, 20,000 Mand.

— Keiser Napoleon har ved sin Ankomst til Bordeaux svaret paa Erkebispens Tale, at det var ønskeligt, at Paven beholdt sine verdslige Besiddelser. Men en Imødekommen fra Pavens Side var aldeles nødvendig forat gjøre det muligt for Frankrig at hidføre en sikret Tingenes Tilstand.

Italien. Angaaende Konferencerne om det italienske Spørgsmaal foreligger ingen fuldstændige Efterretninger. — Ifølge den pavelige Regjerings Uætergivenesshed mod alle Raadslag fra Tuillerieskabinetet synes begge Høffers Forhold med hver Dag mere spændt. Som en mærkbar Symptome i Frankrigs Stemning mod den pavelige Stol betragter man den Umstændighed, at de officiose Pariser Blade ikke meddele nogle af de til Gums for Pavens verdslige Magt offentliggjorte Dekreter. Bladet Univers gjør Monitoren en ligefrem Bekrædelse herfor.

— Den sardiniske Befuldmægtigede ved Züricherskonferencen er ifølge Meddelelser fra Paris af sin Regjering allerede bemyndiget til at undertegne Fredstraktaten. Afslutningens Udsættelse maa saaledes være foranlediget af Frankrig eller Østerrig.

Angaaende Traktatens Indhold erfarer man følgende: Sardinien beholder det Mantuanske Gebets Distrikter, hvilke des Arme holdt besat i det Dieblit, da Vaabensfilstanden blev undertegnet, og den i Konventionen om denne Vaabensfilstand fastsatte Demokrationslinie bliver den definitive Grændse mellem Lombardiet og Venetien. Sardinien overtager $\frac{2}{3}$ af den egentlige lombardiske Gjæld med omtrent 120 Millioner og 150 Millioner af Laanet af 1854, ialt ca. 270 Millioner.

De franske Biskoper vedblive at demonstrere til Gunst for Paven's verdslige Magt. Biskopperne af Orleans og Nantes have sluttet sig til Biskopperne af Poitiers og Tulle. Sidstnævnte, den hidtil har gjældet for en af de maadeholdneste og mest opklarerede Geistlige, Biskop Dupanloup, har udtalt sine Anskuelser om Begivenhederne i Legationerne i Form af en til sin Geistlighed rettet Protest, og Biskopen af Nantes har tilkjendegivet sit Bifald til hin Protest.

Tyrkiet. Konstantinopel den 21de September. Der har fundet talrige Arrerstationer Sted, deriblandt ere to Generaler fængslede; Sammensværgelsen mod Sultanen skulde udbryde den paafølgende Løverdags. Ifølge Privatefterretninger til ydske Blade skulde Sammensværgelsen bryde ud den 24de s. M. Den opdagedes af en Sergeant om Torsdagen. Strengte Forholdsregler ere tagne. To Fregatter ere ankrede foran Serailet. En Eskadre er idag ankommen. Hovedanstifterne for Sammensværgelsen, der har bestaaet i sex Maaneder, vare to Divisionsgeneraler. Nogle Oberster havde sluttet sig til dem, hvoraf den ene har druknet sig i Vosyphorus. De Christne ere ikke indviklede i Sammensværgelsen. Planen, der gik ud paa at tilintetjøre Sultanens Liv, var godt anlagt: Europæerne og de forskjellige Gesandter skulde beskyttes af de oprørte Generaler. Antallet af de Arrerstede er stort, men Ingen af dem lader til at angribe sin Forbrydelse.

China. Fra Hongkong meldes d. 10de Sept., at de Alleredes Krigsskibe blokerede den store Kanal og Peihoffoden.

Christiania Benmolles Fabrikata:

Svovlsyrede Ben (sur fosforsur Kalk) a 4 Sk. pr. Pd. Fri Emballage i Fougstager paa ca. 280 Pd.

Dampede, pulveriserede og udampede Ben a 3 Sk. pr. Pd.

Zinknuste, dampede og udampede Ben a 2 Sk. pr. Pd.

Varen udsælges ved min Fabrik No. 2 Holmens Gade, og bedes udenbys Ordre adresserede til

Hans Malling,
Drammensveien No. 22.

Kunsten

At temme vilde Hester

af den berømte Hestetemmer J. S. Narey. Oversat af Schröder paa Bøll. Faaes hos W. C. Fabritius i Christiania. Pris 12 $\frac{1}{2}$.

Forpagtning.

En af de største Jordeiendomme i Ullensaker bortforpagtes fra 14de April 1860 paa 10 Aar. Den hele Besætning, Redskab, Inventar og det fornødne Foder og Korn til at begynde Driften med medfølger. Jordveien er i god Stand, den har ikke et eneste udpint Skifte, og $\frac{2}{3}$ af Arealen i Eng. For Diebliffet fremsødes ca. 40 Stkr. Fe, 7 Hester, 30 Faar samt Svin. Til Forpagtningen hører 2 Møller og Sag. Hugst i Skoven indskrenker sig til Gjerdefang, Reparationsmaterialier og Brænde. Om Konditionerne underhandles med Schröder paa Bøll, hvem det er overdraget at afslutte Forpagtningen.

Norsk Fiske-Guano.

Et større Parti af norsk Fiske-Guano, der er hidkommen fra Vosoten, haves til Udsalg. Prisen en $2\frac{1}{2}$ Spd. pr. Centner i Sække paa $2\frac{1}{2}$ Centner. Emballagerne 20 $\frac{1}{2}$ extra. Man henvende sig til J. S. Frølich's Kontor, Kogens Gade No. 14.

Tillægsgrise.

4 a 5 Stkr. uskaarne Drnegriser af den engelsk-chinesiske Race, 11 Uger gamle, kunne bekommes for 6 Spd. Stykket, naar man med første Post henvender sig til Kasserer Samuelsen pr. Kongsberg. Dyrene kunne med den ordinære Expresse komme til Christiania eller Drammen.

Christiania Kornpriser.

Indenlandst

Hvede, $3\frac{1}{2}$ a $5\frac{1}{2}$ Spd. Intet folgt.
Rug, 16 $\frac{1}{2}$ a 17 $\frac{1}{2}$.
Byg, 11 $\frac{1}{2}$ a 14 $\frac{1}{2}$.
Havre 8 $\frac{1}{2}$ a 9 $\frac{1}{2}$ 12 $\frac{1}{2}$.

Udenlandst

Rug østersøst 17 $\frac{1}{2}$ 12 $\frac{1}{2}$ a 18 $\frac{1}{2}$.
Rug dansk 16 $\frac{1}{2}$.
Byg 2radigt 15 $\frac{1}{2}$ 18 $\frac{1}{2}$ a 16 $\frac{1}{2}$.
Erter 4 a $4\frac{1}{2}$ Spd.
Hvede 5 Spd.

Christiania Fiskepriser.

Sild, Rjobnd. $6\frac{1}{2}$ Spd. pr. Ld.
Sild, stor Mid. 6 Spd. pr. Ld.
Sild, smaa do. 5 Spd. pr. Ld.
Sild, stor Christ. 4 Spd. pr. Ld.
Sild, smaa do. 13 a 14 $\frac{1}{2}$ pr. Ld.
Storset 4 $\frac{1}{2}$ 12 $\frac{1}{2}$ a 1 Spd. pr. Bog.
Midbisset 3 $\frac{1}{2}$ 12 $\frac{1}{2}$ pr. Bog.
Smaaset 2 $\frac{1}{2}$ 12 $\frac{1}{2}$ a 3 $\frac{1}{2}$ pr. Bog.
Rødstjer 6 $\frac{1}{2}$ 12 $\frac{1}{2}$.

Følgeblad til Skilling-Magazinet.

Christiania.

Trykt og forlagt af W. C. Fabritius.